

Woensdag 19 september

Ontmoeting van *defensie en kerk* over vrede

Erwin Bieri

In Breda zijn niet alleen vele instellingen van defensie, ook velen van ons zijn daar werkzaam.

We willen graag in deze vredesweek een begin maken met een meer diepgaande ontmoeting.

Soms lijkt het of er in de kerk en bij defensie verschillend over vrede wordt nagedacht, maar dankzij de vredesmissies komt het echte dilemma meer in beeld: hoe kun je werken aan vrede door te dreigen met geweld.

Het programma Kijken in de Ziel over militairen gaf heel mooi weer hoe integer afwegingen worden gemaakt. Het is confronterend om militairen daarop persoonlijk te bevragen, daarom bedachten we dat waardevol is de vraag te stellen hoe zij worden voorbereid op hun taak.

Na een inleiding van Erwin Bieri, Universitair Docent Militaire Wetenschappen aan de Nederlandse Defensie Academie (KMA) kunnen we daarover met elkaar in gesprek gaan.

Woensdag 24 oktober

Oecumenische gespreksavond Voel ik God?

Ds. Marlies Schulz; ds Roel Knijff
Pastor Ben Hendriksen

Geloven we met ons verstand of met ons gevoel? Kunnen we (nog) wel geloven met ons verstand? Of is ons geloof vooral onze beleving?

Kan ik Gods aanwezigheid ervaren bij wat er in mijn leven gebeurt? Komt dat dan overeen met wat we belijden? Waar voel ik een spanning tussen belijden en beleven? Of ben ik alles kwijt.

Deze avond belooft interessante gesprekken tussen wie protestant en wie katholiek is opgevoed. We gaan daadwerkelijk enkele vormen van spiritualiteit beproeven. Zijn het hulpmiddelen om dichterbij het mysterie van God te komen? Of is dat niet de juiste weg om God te benaderen?

U bent van harte welkom!

Woensdag 21 november

Mijn leven voltooid

Pastor Ben Hendriksen en ds
Marlies Schulz

Vorig jaar november was er een drukbezette informatie- en gespreksavond over 'voltooid leven' in de Markuskerk. Toen hebben we naar een inleiding geluisterd en er was een mogelijkheid tot vragen stellen, die door Michael Echteld van de Avans Hogeschool Breda, door een politica en een ervaringsdeskundige werden behandeld. Naar aanleiding van die avond willen we nu met elkaar praten.

Wanneer is een leven voltooid? En wie beslist daarover? Ook in de kerken zijn over dit thema de discussies volop in gang en het verlangen om te praten over het levenseinde is groot.

'Nu ik oud word' is de titel van een brochure uitgegeven door de Raad van Kerken. Stellingen uit deze brochure en andere kerkelijke bronnen dienen als impulsen om het persoonlijke gesprek met elkaar aan te gaan.

Daarvoor nodigen wij u op deze oecumenische avond uit.

Woensdag 12 december

Het Weihnachtsoratorium van Bach Jan-Willem Scheurwater

Deze kerstmuziek zit vol met muzikale symboliek.

Bach schreef zijn vocale kerkmuziek vooral in de eerste vijf jaren na zijn benoeming tot Thomascantor in Leipzig (1723): wekelijks een nieuwe cantate en daar tussendoor het Magnificat, de Johannes- en Mattheuspassion, motetten etc. In 1734 componeert hij zijn Weihnachtsoratorium. Hij maakt voor dit werk gebruik van eenmalige composities voor koninklijke kroningen en verjaardagen uit de voorafgaande jaren. De meeste koren en aria's zijn bewerkingen van voormalige niet-religieuze composities, zogenaamde 'parodieën', die vaak zelfs beter dan het origineel zijn. Bij dit hergebruik geeft Bach een nieuwe dimensie aan de eerdere composities, die ook met terugwerkende kracht een andere glans krijgen. We zullen ook zien hoe een hedendaagse choreograaf uitbeeldt hoe het Weihnachtsoratorium een heilige dans is rondom de geschiedenis van de geboorte van Jezus.

We gaan horen wat Jan Willem hierover te vertellen heeft

Januari 2019

Kerk, eenheid en toekomst met Paul van

Hebben we als gelovigen nog wat te zeggen? Kan Paul van Geest een verrassend ander beeld van de kerk oproepen?

Door alle veranderingen in de samenleving en gebeurtenissen in de kerk staat de geloofsgemeenschap in een ander daglicht. Dat ervaren we allemaal. Het dwingt ons tot bezinning over de vraag wat ons ten diepste bezielt.

Zo gaan op zoek naar onze bronnen. Als we elkaar niet meer verliezen in verschillen tussen protestanten en katholieken, kunnen we dan komen tot een authentiek christendom, met een zeggingskracht die andere mensen raakt?

We leggen het voor aan Paul van Geest, Hoogleraar Kerkgeschiedenis en Geschiedenis van de Theologie aan de Universiteit van Tilburg, peritus (expert) Congregatie voor de Geloofsleer (Rome) en voorzitter Christendemocratische Verkenningen van het Wetenschappelijk Bureau van het CDA.

Natuurlijk gaan we daarna met elkaar in gesprek. In overleg met de inleider kiezen we plaats, datum en tijd. Houdt u daarvoor ons kerkblad S'amen in de gaten.

Oecumenisch Leerhuis

Het leerhuis wordt georganiseerd door:
Parochiekern Bethlehem
(Augustinusparochie) en de Protestantse
Gemeente Breda,
Lucaskerk.

Meer info op:

www.lucaskerk.nl

www.augustinusparochiebreda.nl

De avonden worden gehouden in de Lucaskerk
Tweeschaar 125,
4822 AS Breda
Elke leerhuisavond begint om 18.00 uur met een gezamenlijke maaltijd. De kosten voor deze maaltijd zijn 5 euro. Om 20.00 uur wordt begonnen met het thema van de avond. Voor de leerhuisavonden wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd.

Aan beide onderdelen van de avond kunt u afzonderlijk meedoen. Voor de maaltijd moet u zich wel opgeven. Dat kan via de intekenlijst in de Lucaskerk of via www.lucaskerk.nl/formulier uiterlijk op de zondagavond vóór de leerhuisavond.